

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 25 มิถุนายน 2567
ประเด็นเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง การต่ออายุสัญญากู้เบิกเงินบัญชี วงเงิน 500 ล้านบาท ของสำนักงานธนาคุณเคราะห์

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ต่ออายุสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคารออมสิน วงเงิน 500 ล้านบาท ออกไปอีก 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2569 เพื่อเป็นเงินทุนสำรองสำหรับหมุนเวียนรับจํานําและสำหรับใช้จ่ายในการบริหารเงินให้เกิดสภาพคล่องในกิจการของสำนักงานธนาคุณเคราะห์ (สค.)¹ ตามที่กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

พม. รายงานว่า

1. ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2565 อนุมัติให้ พม. ต่ออายุสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารออมสิน วงเงิน 500 ล้านบาท ออกไปอีก 2 ปี โดยสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในวันที่ 30 กันยายน 2567 อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก สค. ยังมีความจำเป็นต้องมีเงินทุนสำรองหมุนเวียนรับจํานําและอื่น ๆ เพื่อให้มีสภาพคล่องในกิจการ ประจำปีงบประมาณ 2568-2569 โดยการกู้เงินประเภทเบิกเงินบัญชี หาก สค. ไม่ได้เบิกเงินมาใช้จะไม่เสียดอกเบี้ยจ่าย² ซึ่ง สค. มีความสามารถชำระหนี้เงินกู้ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำส่งรายได้แผ่นดินตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) กำหนด จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารทางการเงินการคลังของรัฐในภาพรวม ทั้งนี้ คณะกรรมการอํานวยการสำนักงานธนาคุณเคราะห์ในการประชุม ครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566 ได้มีมติเห็นชอบการต่ออายุสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี วงเงิน 500 ล้านบาท ออกไปอีกเป็นเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2569 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ได้เห็นชอบการต่ออายุสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าวของ สค. แล้ว รวมทั้งวงเงินดังกล่าวได้รับการบรรจุไว้ในการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ 2567 ครั้งที่ 1 ด้วยแล้ว
2. พม. แจ้งว่า กค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินงานที่ผ่านมา สค. จะมีเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีจำนวน 500 ล้านบาท เพื่อรองรับการดำเนินงานและลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการประชาชน ประกอบกับ สค. ยังคงมีผลประกอบการและมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์ดี ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงให้ความเห็นชอบให้ พม. ต่ออายุสัญญาเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าว โดย กค. ไม่ค้ำประกัน ตามนัยมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ การกู้เงินดังกล่าวต้องกระทำด้วยความรอบคอบและคำนึงถึงความคุ้มค่าความสามารถในการชำระหนี้ รวมถึงการกระจายภาระการชำระหนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมทั้งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

¹ สำนักงานธนาคุณเคราะห์ (สค.) หรือโรงรับจํานําของรัฐ เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกรมพัฒนาศักยภาพและสวัสดิการ พม. มีนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยและผู้ประสบปัญหาทางการเงินที่ต้องการนำเงินไปแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือเป็นทุนในการประกอบอาชีพ โดยให้นำทรัพย์สินมาจํานําและเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนอันจะนำมาสร้างเสริมความมั่นคงในการดำรงชีวิต และเป็นกลไกของรัฐในการตรึงระดับอัตราดอกเบี้ยรับจํานําไม่ให้โรงรับจํานําทั่วไปเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

² ดอกเบี้ยจ่าย/ต้นทุนทางการเงิน เป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้สินของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ ทั้งนี้ จากการประสาน สค. แจ้งว่า หากมีการเบิกเงินมาใช้จะเสียดอกเบี้ยตามอัตราดอกเบี้ยประเภทเงินฝากประจำ 12 เดือน ในอัตราสูงสุดสำหรับผู้ฝากบัญชีทั่วไปของธนาคารออมสิน ร้อยละ 1.70 บวกร้อยละ 1.25

2. เรื่อง รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองทุนยุติธรรม

คณะกรรมการได้รับทราบรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองทุนยุติธรรม ตามที่กระทรวงยุติธรรม (ยธ.) เสนอ

สาระสำคัญ

ยธ. รายงานว่า คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมในคราวประชุมครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567 ได้มีมติเห็นชอบร่างรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองทุนยุติธรรม โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. ความสำเร็จของการดำเนินงานตามมาตรฐานระยะเวลางานบริการของกองทุนยุติธรรม

มีประชาชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเข้ามาขอรับความช่วยเหลือจำนวนทั้งสิ้น 5,233 ราย (ส่วนกลาง จำนวน 866 ราย ส่วนภูมิภาค จำนวน 4,367 ราย) สามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ทั้งสิ้น 4,921 ราย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในมาตรฐานระยะเวลางานบริการ จำนวน 4,806 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.66

2. ความสำเร็จในการช่วยเหลือประชาชน กองทุนยุติธรรมได้อนุมัติให้ความช่วยเหลือประชาชนรวมทั้งสิ้น 5,233 ราย เป็นเงินจำนวน 325.67 ล้านบาท¹ โดยค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2566 จำนวน 183.95 ล้านบาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

ภารกิจ	เงินที่ได้รับจัดสรร (ล้านบาท)	จำนวนเงินที่อนุมัติ (ล้านบาท)	ร้อยละของ วงเงินที่อนุมัติ
(1) การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี	40.75	46.16	113.28
(2) การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย	124.08	119.04	95.94
(3) การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือ ผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชน	2.00	0.34	16.78
(4) การสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมาย แก่ประชาชน	20.00	18.41	92.04
รวม	186.83	183.95	98.46

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

3. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

1. การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี เช่น

(1) ให้ความช่วยเหลือโดยให้ทนายความกองทุนยุติธรรมยื่นคำให้การต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อช่วยเหลือชาวบ้านรายหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานีกรณีเป็นผู้ค้าประกันรถแทรกเตอร์ให้กับเพื่อนบ้าน แต่เพื่อนบ้านไม่สามารถชำระค่ามัดจำประกันรถแทรกเตอร์ให้กับศาลมีคำสั่งยึดทรัพย์ (ที่ดิน)

(2) การให้ความช่วยเหลือโดยให้ทนายความดำเนินการฟ้องร้องเรียกให้ตัวแทนชำระหนี้เงินที่ยักยอกไปจากชาวบ้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น

(1) การอนุมัติเงินกองทุนยุติธรรมใช้เป็นหลักประกันการปล่อยชั่วคราวให้แก่ผู้ขอรับความช่วยเหลือ เพื่อออกมาหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์การกระทำของตนเองหรือเพื่อหักล้างว่าตนเองไม่ได้มีส่วนในการกระทำความผิดและไม่ได้มีเจตนาในการกระทำความผิด กรณีเพื่อนที่นั่งซ้อนรถมอเตอร์ไซด์ได้ลั่นไกปืนใส่ผู้อื่น

(2) การให้ความช่วยเหลือในการปล่อยตัวชั่วคราว ค่าทนายความค่าฤชาธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แก่ผู้ขอรับความช่วยเหลือให้มีเสรีภาพในการต่อสู้คดีเพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของตน

3. การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น

(1) อนุมัติค่าขาดประโยชน์ทำมาหากินได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติให้แก่ผู้ขอรับความช่วยเหลือ กรณีถูกคุมขังตามคำพิพากษาเกินกำหนด

(2) การอนุมัติการช่วยเหลือค่าขาดประโยชน์ทำมาหากินได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ ค่าทดแทนการถูกคุมขังให้แก่ผู้ขอรับความช่วยเหลือ กรณีได้ถูกคุมขังระหว่างสอบสวน ต้องหาว่าได้กระทำความผิดฐานความผิดต่อชีวิตเนื่องจากใช้อาวุธปืนยิงบุคคลอื่นที่เข้ามาก่อเหตุในบ้าน โดยเป็นกรณีป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายและศาลพิพากษายกฟ้อง

4. การสนับสนุนการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ดังนี้

(1) โครงการอบรมความรู้กฎหมาย แก่ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(2) โครงการอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายและการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการอำนวยความสะดวกของศูนย์ยุติธรรมชุมชน จังหวัดนครปฐม

(3) โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางเลือกภายใต้หลักสูตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562

4. สำนักงานกองทุนยุติธรรมได้มีการพัฒนานวัตกรรม ได้แก่ (1) การยื่นขอปล่อยตัวชั่วคราว

ผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วยหนังสือรับรองการชำระเงินกองทุนยุติธรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานด้านกองทุนยุติธรรมผ่านระบบ LMS² และ (3) การเชื่อมบริการกองทุนยุติธรรมกับแอปพลิเคชันทางรัฐ

5. การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน

หัวข้อ	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน
การเงิน	20	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 5 โดยกองทุนยุติธรรมมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ รวม 53.49 ล้านบาท และจำนวนเงินที่ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับอนุมัติ 325.67 ล้านบาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการต่อวงเงินช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับอนุมัติเท่ากับร้อยละ 16.43 และมียอดหนี้ที่ต้องได้รับการชำระคืนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 396 ค่าขอเป็นเงินจำนวน 94.24 ล้านบาท โดยสามารถติดตามเงินคืนได้จำนวน 86.49 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.78
การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	15	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 5 เมื่อเทียบกับปีบัญชี 2565 มีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.67 คะแนน โดยระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพท์อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนและมีผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการส่วนกลางอยู่ที่ร้อยละ 96.64 และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการส่วนภูมิภาคอยู่ที่ร้อยละ 98.79
การปฏิบัติการ	30	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 4.96 เมื่อเทียบกับปีบัญชี 2565 มีคะแนนเพิ่มขึ้น 0.01 คะแนน โดยในปีบัญชี 2566 กองทุนยุติธรรมมีการดำเนินงานตามมาตรฐานระยะเวลางานบริการของกองทุนยุติธรรมได้แล้วเสร็จภายใน 21 วัน ส่วนกลางอยู่ที่ร้อยละ 98.73 และส่วนภูมิภาคอยู่ที่ร้อยละ 97.48 และมีการประชาสัมพันธ์ภารกิจของกองทุนยุติธรรมได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน	15	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 5 เมื่อเทียบกับปีบัญชี 2565 มีค่าคะแนนเท่าเดิม โดยในปีบัญชี 2566 กองทุนยุติธรรมสามารถดำเนินการตรวจสอบภายในและการบริหารจัดการสารสนเทศและดิจิทัลได้ตามเป้าหมาย

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารผู้บริหารทุนหมุนเวียนพนักงาน และลูกจ้าง	10	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 5 ซึ่งคะแนนด้านนี้ แปรผันตามความสามารถในการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานกองทุนยุติธรรม ทั้งนี้ ตัวชี้วัดย่อยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลมีผลการประเมินดีขึ้นเนื่องจากกองทุนยุติธรรมสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรได้ตามเป้าหมาย พร้อมมีนวัตกรรมในการดำเนินงานเป็นรูปธรรม
การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล/กระทรวงการคลัง	10	ระดับค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับ 4.88 มีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.09 คะแนน โดยกองทุนยุติธรรมมีการใช้จ่ายงบประมาณเทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวม ประจำปี คิดเป็นร้อยละ 100 และการใช้จ่ายภาพรวมเทียบกับแผนการใช้จ่ายภาพรวมประจำปี คิดเป็นร้อยละ 98.58 และสามารถดำเนินการจ่ายเงินและรับเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ครบถ้วนทุกกิจกรรม

ทั้งนี้ การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.97 คะแนน

6. รายงานการเงินของกองทุนยุติธรรม สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งได้ผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีกองทุนยุติธรรมแล้ว

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2566	ปี 2565	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)
(1) งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566			
รวมสินทรัพย์	794.48	878.11	(83.63)
รวมหนี้สิน	1.51	1.11	0.4
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	792.97	877.00	(84.03)
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	794.48	878.11	(83.63)
(2) งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566			
รวมรายได้	21.22	21.20	0.02
รวมค่าใช้จ่าย	105.25	96.49	8.76
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(84.03)	(75.29)	(8.74)

¹ กองทุนยุติธรรมได้ออกหนังสือรับรองการชำระเงินในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไปแล้ว จำนวน 141.72 ล้านบาท รวมเป็นยอดการอนุมัติวงเงินช่วยเหลือตามภารกิจทั้งสิ้น 325.67 ล้านบาท

² LMS (Learning Management System) คือ ระบบจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้สอน ผู้เรียน และผู้ดูแลระบบ ได้แก่ ระบบจัดการรายวิชา ระบบจัดการข้อมูลบทเรียน ระบบจัดการการสร้างเนื้อหา รายวิชา ระบบจัดการเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ระบบจัดการข้อมูลผู้เรียน ระบบเครื่องมือช่วยจัดการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ และจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การสื่อสาร Chat, E-mail, Web – board รวมไปถึงการเก็บสำรองข้อมูลและการรายงานผล เป็นต้น (ที่มา: <https://lms.kkc.rmuti.ac.th>)

3. เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประจำปีหลังของปี พ.ศ. 2566

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประจำปีหลังของปี พ.ศ. 2566 ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอและให้ กนง. รับความเห็นเพิ่มเติมของ กค. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

โดย กค. มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เนื่องจากเศรษฐกิจไทยยังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่ยังต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นแรงกดดันต่อแนวโน้มการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจ โดยเฉพาะต้นทุนทางการเงินของภาคเอกชนที่สูงขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565 จากร้อยละ 0.50 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.50 ในปัจจุบัน¹ รวมถึงความเปราะบางที่เกิดจากภาระหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแนวโน้มเศรษฐกิจและอัตราดอกเบี้ยของต่างประเทศพบว่า หลายประเทศมีทิศทางที่จะดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายมากขึ้น โดยมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจควบคู่กับนโยบายการคลัง ดังนั้น กนง. ควรคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวในการพิจารณาดำเนินนโยบายการเงินในระยะต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ทิศทางการส่งผ่านนโยบายการเงินสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและผลักดันให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง

กค. รายงานว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานของ กนง. ประจำปีหลังของปี พ.ศ. 2566 ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. เป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับปี 2566 คณะรัฐมนตรีมีมติ (27 ธันวาคม 2565) อนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงร้อยละ 1-3 เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินด้านเสถียรภาพราคาสำหรับระยะปานกลาง ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กนง. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป้าหมายในช่วงดังกล่าวมีความเหมาะสมภายใต้บริบทที่อัตราเงินเฟ้อมีความไม่แน่นอนสูง และมีความยืดหยุ่นเพียงพอสำหรับรองรับความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในระยะปานกลางและเอื้อให้ดำเนินนโยบายการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจ เงินเฟ้อ และเสถียรภาพระบบการเงินในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2566

2.1 ภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้ม : เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงโดยมีแรงขับเคลื่อนจากการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวโดยเฉพาะการใช้ภายในหมวดบริการ สำหรับภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวต่อเนื่องตามจำนวนนักท่องเที่ยว แต่การใช้ภายในนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคนปรับลดลงจากจำนวนวันพักที่ลดลงและสัดส่วนนักท่องเที่ยวระยะสั้นที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ภาคการส่งออกสินค้ายังคงฟื้นตัวช้าตามทิศทางการค้าโลกและวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์โลก (ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์) ซึ่งทำให้ภาคการผลิตขยายตัวต่ำกว่าคาด อย่างไรก็ตาม กนง. ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2567 และ 2568 มีแนวโน้มขยายตัวขึ้นจากปี 2566 โดยมีแรงส่งสำคัญจากภาคการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง การบริโภคภาคเอกชนที่ได้รับแรงสนับสนุนจากการจ้างงานและรายได้แรงงานที่ปรับดีขึ้น ประกอบกับภาคการส่งออกสินค้าและภาคการผลิตที่จะกลับมาขยายตัวตามอุปสงค์ต่างประเทศที่มีแนวโน้มขยายตัวตามเศรษฐกิจโลกและการกลับมาของวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์โลก

2.2 ภาวะเงินเฟ้อและแนวโน้ม : อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (อัตราเงินเฟ้อที่ครอบคลุมทุกหมวดสินค้าและบริการที่ใช้บริโภคทั่วไป) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -0.01 ซึ่งปรับลดลงจากช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ที่เฉลี่ยร้อยละ

2.5 จากราคาอาหารสดที่ลดลง ประกอบกับมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐ อาทิ มาตรการลดค่าไฟฟ้าและราคาน้ำมันดีเซล ด้านอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (อัตราเงินเฟ้อที่หักราคาสินค้าในหมวดอาหารสดและพลังงานออก) เฉลี่ยครึ่งหลังของปี 2566 อยู่ที่ร้อยละ 0.7 ลดลงจากช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ที่เฉลี่ยร้อยละ 1.9 สำหรับในระยะต่อไป กนง. ประเมินว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มทยอยปรับเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน และคาดว่าจะเริ่มกลับมาเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบเป้าหมายในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 จากแรงกดดันเงินเฟ้อด้านอุปทานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานมีแนวโน้มทรงตัวตามการขยายตัวของอุปสงค์ในประเทศ

2.3 เสถียรภาพระบบการเงินและการเงิน : ระบบการเงินโดยรวมมีเสถียรภาพแต่ต้องติดตามพัฒนาการของคุณภาพสินเชื่อที่อาจได้รับแรงกดดันจากความสามารถในการชำระหนี้ที่ลดลงของผู้ประกอบการ SMEs และครัวเรือนบางส่วนที่ยังเปราะบางจากภาระหนี้ที่สูงขึ้นและรายได้ที่ฟื้นตัวช้า รวมถึงติดตามความสามารถในการระดมทุนของภาคธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง แต่ระบบธนาคารพาณิชย์และตลาดการเงินยังสามารถ

ทำหน้าที่ตัวกลางจัดสรรสภาพคล่องเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้ สำหรับภาวะการเงินโดยรวมตึงตัวขึ้นเล็กน้อย โดยต้นทุนการกู้ยืมของภาคเอกชนมีแนวโน้มสูงขึ้นตามการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ในระยะต่อไป กนง. ประเมินว่าสินเชื่อภาคเอกชนจะฟื้นตัวสอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

3. การดำเนินนโยบายการเงิน

3.1 การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ย : กนง. มีมติ (2 สิงหาคม 2566 และ 27 กันยายน 2566) ให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 2.5 และคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาจนถึงสิ้นปี 2566 โดยอัตราดอกเบี้ยที่เริ่มทยอยปรับขึ้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2565 ช่วยป้องกันไม่ให้อัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมันและปัจจัยด้านอุปทานส่งผลต่อเนื่องไปยังราคาสินค้าและบริการในวงกว้าง รวมถึงช่วยป้องกันการสะสมความไม่สมดุลทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานาน และช่วยให้นโยบายการเงินมีขีดความสามารถเพียงพอในการรองรับความไม่แน่นอนในระยะข้างหน้า

3.2 การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน : ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอ่อนค่าในไตรมาสที่ 3 ปี 2566 โดยส่วนหนึ่งมาจากการคาดการณ์ของนักลงทุนว่าธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ระดับเข้มงวดยาวนานขึ้น ส่วนในไตรมาสที่ 4 ของปี 2566 ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐแข็งค่าขึ้นหลังธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาสิ้นสุดการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ทั้งนี้ กนง. เห็นควรให้ติดตามพัฒนาการในตลาดการเงินและความผันผวนในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด รวมทั้งผลักดันการสร้างระบบนิเวศใหม่ของการอัตราแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2566 ธปท. ได้ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศกับสถาบันการเงินในประเทศเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและลดภาระด้านเอกสารหลักฐานให้ผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีการค้าการลงทุนกับประเทศไทย

3.3 การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน : กนง. ได้สนับสนุนมาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะมาตรการการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมที่สนับสนุนให้ผู้ให้บริการทางการเงินต้องให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมแก่ลูกหนี้ตลอดวงจรหนี้ รวมถึงการดูแลหนี้เรื้อรัง นอกจากนี้ ยังสนับสนุนแนวทางการดูแลหนี้ครัวเรือนเพิ่มเติมที่จะดำเนินการควบคู่ไปด้วยในอนาคต ทั้งนี้ กนง. ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงินเพื่อติดตามและประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจจริง (Real Sector) และดูแลความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงินของไทย

¹ ในคราวประชุม กนง. เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567 กนง. มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 2.50 ต่อปี

4. เรื่อง ขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อฉุกเฉินหรือจำเป็น ภายใต้กรอบวงเงิน 7,606.4972 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 จำนวน 2,668 รายการ ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เสนอ โดยรายละเอียดของแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

1. ในคราวการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) เป็นประธานการประชุม ได้มีมติเห็นชอบมาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567 จำนวน 10 มาตรการ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 และมอบอำนาจให้ประธาน กนช. เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดแผนงานภายใต้โครงการฯ เพื่อให้การเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์เป็นไปอย่างทั่วถึง โดยที่มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567 ประกอบด้วย 1) คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง 2) ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำและกลุ่มลุ่มน้ำ 3) เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ ไทรมাত্র บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง และศูนย์อพยพให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง 4) ตรวจสอบและติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกั้นน้ำ ทำนบ พนังกั้นน้ำ 5) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ 6) ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย และฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ 7) เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทในช่วงฤดูฝน 8) สร้างความเข้มแข็ง เครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์ 9) สร้างการรับรู้ ศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และประชาสัมพันธ์ และ 10) ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการและโครงการดังกล่าวข้างต้นแล้ว เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2567

2. สทนช. ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567 จำนวน 10 มาตรการ ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 โดยได้แจ้งให้หน่วยงานเสนอแผนงานโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสอดคล้องกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพฯ ซึ่งแผนงานโครงการข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด และคณะกรรมการลุ่มน้ำตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการแล้วตามลำดับ ทั้งนี้ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดได้พิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว ต่อมา สทนช. ได้ดำเนินการรวบรวมตรวจสอบ และกลั่นกรองแผนงานโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีแผนงานโครงการที่ต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝนปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถบรรเทาและป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง จำนวน 14,671 รายการ ในกรอบวงเงินงบประมาณ 36,681.7028 ล้านบาท ซึ่งที่ประชุม กนช. โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายภูมิธรรม เวชยชัย) เป็นประธาน ได้เห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2567

3. นายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการให้หน่วยงานรับงบประมาณ ดำเนินการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 จำนวน 4 กระทรวง 9 หน่วยงาน จำนวน 2,668 รายการ ภายในวงเงินงบประมาณ 7,606.4972 ล้านบาท โดยให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สามารถจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน ได้ดังนี้

ลำดับ	กระทรวง/หน่วยงาน	จำนวน (โครงการ)	วงเงิน (ล้านบาท)
	รวมทั้งสิ้น	2,668	7,606.4972
1	กระทรวงมหาดไทย	2,035	2,341.6364
1.1	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	963	1,514.7309
	องค์การบริหารส่วนตำบล	839	1,303.9304
	เทศบาลตำบล	124	210.8005
1.2	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1,034	766.8959
1.3	เทศบาลตำบล	3	35.0500
1.4	จังหวัด	35	24.9596
2	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	399	2,276.0510
2.1	กรมชลประทาน	399	2,276.0510
3	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	233	2,987.2831
3.1	กรมทรัพยากรน้ำ	115	2,492.1763
3.2	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	118	495.1068
4	กระทรวงคมนาคม	1	1.5267
4.1	กรมเจ้าท่า	1	1.5267

4. สททช. ได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาด้วยแล้ว ภายใต้กรอบวงเงินที่นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบไว้แล้วและจะแจ้งให้หน่วยรับงบประมาณเร่งรัดดำเนิน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือเวียน มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานของทางราชการให้ถูกต้องครบถ้วนในทุกขั้นตอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของทางราชการและประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญต่อไป

ประโยชน์และผลกระทบ

เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จจะมีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 125,113 ไร่ มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นประมาณ 114.56 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ประมาณ 67,470ครัวเรือน และสามารถกำจัดผักตบชวา/วัชพืชน้ำได้ประมาณ 0.1463 ล้านตัน รวมถึงสามารถซ่อมแซม/ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ให้สามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ จำนวน 444 แห่ง

ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2567/2568 จำนวน 4 กระทรวง 9 หน่วยงาน จำนวน 2,668 รายการ ภายในกรอบงบประมาณ 7,606.4972 ล้านบาท

5. เรื่อง โครงการสนับสนุนยุคลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการโครงการสนับสนุนยุคลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 (โครงการฯ) วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 29,980.17 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ โดยในส่วนของแหล่งเงิน/งบประมาณ ให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณ

สาระสำคัญ

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2567 มีมติเห็นชอบโครงการสนับสนุนยุคลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ภายใต้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 (โครงการฯ) และมอบหมายให้ กษ. โดยกรมการข้าว จัดทำข้อมูลเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบโครงการฯ และงบประมาณต่อไป ซึ่งโครงการดังกล่าวช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามความต้องการของเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวสมทบค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์ในลักษณะ “ปุ๋ยและชีวภัณฑ์คนละครึ่ง” เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้เข้มแข็งและเกิดความยั่งยืนและลดภาระการเงินการคลังของประเทศ โดยมีรายละเอียดการดำเนินโครงการฯ ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	(1) เพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิตในการลดต้นทุนการผลิตข้าวแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 (2) เพิ่มผลผลิตข้าวด้วยการใช้ปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์ในนาข้าวในสูตรและอัตราที่เหมาะสมตามนิเวศน์และสภาพพื้นที่ สร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ปัจจัยการผลิตข้าวอย่างมีประสิทธิภาพ (3) สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เป็น 3 เท่าในระยะเวลา 4 ปี
กลุ่มเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ประมาณ 4.68 ล้านครัวเรือน (เกษตรกรที่ปลูกข้าวทั่วไปประมาณ 4.48 ล้านครัวเรือน พื้นที่ 54 ล้านไร่ และเกษตรกรที่ปลูกข้าวอินทรีย์ประมาณ 2 แสนครัวเรือน พื้นที่ 1.20 ล้านไร่) ทั้งนี้ ลูกค้า ธ.ก.ส. ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้สามารถเข้าร่วมโครงการได้
ระยะเวลาดำเนินโครงการฯ	ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2567 – 31 พฤษภาคม 2568
วิธีการดำเนินการและเงื่อนไขโครงการฯ	(1) สนับสนุนปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และชีวภัณฑ์ในราคาครึ่งหนึ่ง (เกษตรกรชำระเงินค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์ครึ่งหนึ่ง และรัฐบาลสมทบค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์อีกครึ่งหนึ่ง) ไม่เกินครัวเรือนละ 500 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 20 ไร่ หรือไม่เกิน 10,000 บาท ตามราคาปุ๋ยที่จ่ายจริง รวมมูลค่าปุ๋ยไม่เกิน 20,000 บาท ทั้งนี้ ปุ๋ยที่เข้าร่วมโครงการต้องเป็นปุ๋ยที่ได้รับการขึ้นทะเบียน หรือหนังสือสำคัญรับแจ้งถูกต้องตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และชีวภัณฑ์ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (2) เกษตรกร 1 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกหลายพื้นที่ ใช้สิทธิ์รวมได้ ไม่เกิน 20 ไร่ และไม่ซ้ำซ้อน ตามที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 กับกรมส่งเสริมการเกษตร (3) เกษตรกรต้องนำไปใช้จริง ห้ามนำไปจำหน่าย แจกจ่ายให้บุคคลอื่น (4) สหกรณ์การเกษตรต้องส่งมอบปุ๋ยและชีวภัณฑ์ให้เกษตรกรไปแล้วเสร็จภายใน 30 วัน โดยหากเกษตรกรยังไม่ได้รับปุ๋ยและชีวภัณฑ์ ธ.ก.ส. จะคืนเงินที่เกษตรกรชำระทั้งหมดให้เกษตรกร

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ	(1) กรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 (2) กรมการข้าวประกาศรับสมัครคัดเลือกผู้ประกอบการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ในประเทศ ทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการปุ๋ยและชีวภัณฑ์จำหน่ายแต่ละสูตรปุ๋ย ราคาเดียวกัน ไม่เกินราคาราคาควบคุม ราคาจำหน่ายชีวภัณฑ์ตามราคาราคาควบคุมและกรมการข้าว โดยคณะทำงานกำหนดราคาราคาควบคุมปุ๋ยและชีวภัณฑ์ของโครงการฯ เป็นผู้พิจารณาราคาปุ๋ย โดยอ้างอิงจากราคาท้องตลาดราคาหน้าโรงงาน และราคาขายปลีก (3) กรมส่งเสริมสหกรณ์รับสมัครคัดเลือกสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมโครงการฯ (4) สหกรณ์การเกษตรเลือกผู้ประกอบการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ที่กรมการข้าวคัดเลือกไว้ ให้เป็นผู้จัดหาปุ๋ยและชีวภัณฑ์ (5) ธ.ก.ส. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว พัฒนาระบบข้อมูลโครงการ Application (6) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวขอใช้สิทธิตามระบบข้อมูลโครงการฯ ผ่าน Application ของ ธ.ก.ส. (7) เกษตรกรชำระเงินสมทบค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์ตามที่แจ้งความประสงค์ (8) สหกรณ์การเกษตรตรวจสอบการใช้สิทธิผ่าน Application เพื่อดูข้อมูลความต้องการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ ปริมาณ สูตร และวัน เวลาการรับปุ๋ยและชีวภัณฑ์และแจ้งผู้ประกอบการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ (9) ผู้ประกอบการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ส่งปุ๋ยและชีวภัณฑ์ให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อให้สหกรณ์การเกษตรส่งต่อปุ๋ยและชีวภัณฑ์ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ณ สถานที่ และเวลาตามแผนการส่งมอบปุ๋ยและชีวภัณฑ์ (10) กรมวิชาการเกษตรตรวจสอบคุณภาพปุ๋ยและชีวภัณฑ์ตามโครงการของแต่ละผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ (11) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวรับปุ๋ยและชีวภัณฑ์ ณ จุดส่งมอบ ภายในระยะเวลาตามแผนส่งมอบปุ๋ยและชีวภัณฑ์ (12) สหกรณ์การเกษตรสรุปข้อมูลการกระจายปุ๋ยและชีวภัณฑ์ของเกษตรกรผ่านระบบ และตรวจสอบวงเงินค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์แจ้ง ธ.ก.ส. (13) ธ.ก.ส. จ่ายเงินให้สหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจ่ายเงินให้ผู้ประกอบการกิจการปุ๋ยและชีวภัณฑ์
ปุ๋ยที่ขึ้นทะเบียนสำหรับนาข้าวภายใต้โครงการฯ	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เลือกรับการสนับสนุนปุ๋ยที่ขึ้นทะเบียนสำหรับนาข้าว จำนวน 16 รายการ ดังนี้ (1) ปุ๋ยสูตร 25-7-14 (2) ปุ๋ยสูตร 20-8-20 (3) ปุ๋ยสูตร 20-10-12 (4) ปุ๋ยสูตร 30-3-3 (5) ปุ๋ยยูเรีย 46-0-0 (6) ปุ๋ยสูตร 18-12-6 (7) ปุ๋ยสูตร 16-8-8 (8) ปุ๋ยสูตร 16-12-8 (9) ปุ๋ยสูตร 16-16-8 (10) ปุ๋ยสูตร 16-20-0 (11) ปุ๋ยสูตร 20-20-0 (12) ปุ๋ยสูตร 15-15-15 (13) ปุ๋ยสูตร 16-16-16 (14) ปุ๋ยสูตร 13-13-24 (15) ปุ๋ยอินทรีย์ที่ขึ้นบัญชีนวัตกรรม หรือ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนปุ๋ยอินทรีย์ (16) ชีวภัณฑ์ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนนวัตกรรมอันตราย

กรอบวงเงิน งบประมาณ	รวมทั้งสิ้น 29,980.17 ล้านบาท แบ่งเป็น	
	แหล่งเงิน	วงเงิน (ล้านบาท)
	(1) เงินทุน ธ.ก.ส. ² สรรองจ่ายการดำเนินงานตามความต้องการโครงการฯ ในส่วนของ 500 บาทต่อไร่ ที่รัฐบาลสมทบ โดยจัดสรรงบประมาณชุดเดียวกับอัตราต้นทุนทางการเงินถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ สิ้นไตรมาสก่อนหน้า บวกค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ณ สิ้นไตรมาส (ปัจจุบันอัตราร้อยละ 3.62) และบวกต้นทุนเงินตามระยะเวลา	29,518.02
	(1.1) วงเงินจ่ายสมทบค่าปุ๋ยและชีวภัณฑ์ให้เกษตรกร	28,350.00
	(1.2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	1,168.02
	(1.2.1) ค่าชุดเกษตรต้นทุนเงิน	1,026.27
	(1.2.2) ค่าบริหารโครงการ ร้อยละ 2 เป็นเวลา 3 เดือน	141.75
	(2) งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2567 เป็นค่าดำเนินการของ กษ. ในการจัดหาปุ๋ยและชีวภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว และส่งมอบให้เกษตรกร เช่น ค่าบริหารจัดการปุ๋ยและชีวภัณฑ์ให้เกษตรกร ค่าใช้จ่ายสู่มตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพปุ๋ยและชีวภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ กษ. จะดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อ สบป. ตามขั้นตอนที่กฎหมายและระเบียบกำหนดต่อไป	462.15
	รวมทั้งสิ้น	29,980.17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	(1) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประมาณ 4.68 ล้านครัวเรือน สามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวได้ร้อยละ 10 ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 และมีอำนาจในการใช้จ่ายภาคครัวเรือนเกษตรกรและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (2) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวประมาณ 4.68 ล้านครัวเรือน สามารถเข้าถึงปุ๋ยคุณภาพในราคาถูก สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และยกระดับคุณภาพข้าว เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด (3) การใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยการผลิต ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเกิดการหมุนเวียน และสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในการสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (โครงการไร่ละ 1,000 บาท) ได้ถึงปีละ 24,320 ล้านบาท (เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีละ 54,300 ล้านบาท - 29,980 ล้านบาท)	

ทั้งนี้ สำนักงานประมาณมีความเห็นว่า สำหรับแหล่งเงินทุนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน 29,518.0200 ล้านบาท ซึ่งเป็นกรอบวงเงินที่รัฐต้องชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ตามนัยมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เห็นสมควรให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง โดยคำนึงถึงขอบเขตที่รัฐสามารถรับภาระได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจะต้องไม่เกินสัดส่วนตามประกาศของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ตามนัยมาตรา 28 โดยมีข้อสังเกตว่าค่าบริหารโครงการ ร้อยละ 2 เป็นเวลา 3 เดือน ที่ผ่านมามีการชดเชยค่าบริหารโครงการในลักษณะดังกล่าว สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นและเป็นภาระต้องประมาณนั้นให้ ธ.ก.ส. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามผลการดำเนินงานจริง ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป อย่างไรก็ตามการชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตราชดเชยต้นทุนเงินถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ สิ้นไตรมาสก่อนหน้าบวกค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ณ สิ้นไตรมาสก่อนหน้านั้น ในการดำเนินโครงการตามมาตรการที่ผ่านมา รัฐบาลจะรับภาระชดเชยอัตราต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาส บวก 1 โดยให้มีการปรับเปลี่ยนอัตราต้นทุนทางการเงินตามอัตราที่แท้จริงทุกไตรมาส ซึ่งยังคงอยู่ในสัดส่วนที่รัฐบาลสามารถรับภาระได้ รวมถึงมีการใช้อัตราต้นทุนทางการเงินดังกล่าวกับมาตรการ/โครงการที่มีลักษณะการดำเนินการรูปแบบเดียวกัน จึงเห็นสมควรให้คงหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการชดเชยอัตราต้นทุนทางการเงินที่ต้องขอรับชดเชยจากภาครัฐเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา

สำหรับแหล่งเงินในส่วนที่เหลือของโครงการ จำนวน 462.1495 ล้านบาท เป็นค่าดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการจัดหาปุ๋ยและชีวภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวและส่งเสริมให้เกษตรกรที่จะเสนอขอใช้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เนื่องจากมีกิจกรรมที่เป็นภารกิจปกติของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร แล้วแต่กรณี ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 มาดำเนินการเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วยังคงมีความจำเป็นต้องขอใช้งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ขอให้แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562 ตามขั้นตอนต่อไป ตามความเห็นของสำนักงานประมาณ

¹ กษ. แจ้งว่า จะดำเนินโครงการฯ โดยใช้ Application “BAAC” ของ ธ.ก.ส.

² หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 คืบ ธ.ก.ส. กรณีชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ให้ใช้ต้นทุนถัวเฉลี่ยบวกค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน บวกต้นทุนตามระยะเวลา ซึ่งคำนวณจากต้นทุนเงินส่วนเพิ่มการออกพันธบัตรที่ กค. ไม่ค้าประกันในแต่ละช่วงอายุ ตามที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินโครงการ และให้นำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งในการปรับตัวชี้วัดทางการเงินที่เกี่ยวข้องตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจและแยกบัญชีการดำเนินงานตามโครงการนี้ออกจากการดำเนินงานปกติภายใต้ระบบบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

ที่มา : <http://thaigov.go.th>

จัดทำโดย กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร